

Sygn. akt VII U 875/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: apl. adwokacki Magdalena Przysławska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 czerwca 2013 r. w W.

sprawy A. S. (1) oraz Fundacji (...) w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

w przedmiocie podlegania ubezpieczeniu społecznemu

na skutek odwołania A. S. (1) oraz Fundacji (...)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 21 maja 2007 roku nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 21 maja 2007 roku nr (...) w ten sposób, że A. S. (2) podlegała ubezpieczeniu społecznemu pracowników od dnia 15 września 2006 r. z tytułu umowy o pracę zawartej z Fundacją (...) z siedzibą w B., ul. (...) NIP (...)

Sygn. akt VII U 875/09

UZASADNIENIE

Pismem wniesionym w dniu 11 lipca 2008 r. A. S. (1) wniosła odwołanie od decyzji (...) nr (...) wydanej dnia 21 maja 2007 r., w której stwierdzono niepodleganie od dnia 15 września 2006 r.

przez wnioskodawczynię ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z Fundacją (...). W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 08 grudnia 2008 r. oddalił odwołanie.

Od wyroku Sądu Okręgowego odwołująca się złożyła apelację, w której wniosła o uchylenie wyroku w całości. Odwołująca zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych, które stanowią podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił apelację, uchylając zaskarżony wyrok przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny wskazał w uzasadnieniu swojego wyroku, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy winien dokonać wyczerpujących ustaleń faktycznych, zobowiązać zarząd Fundacji (...) do złożenia oryginału akt osobowych, zaświadczenia lekarskiego o dopuszczeniu odwołującej do pracy na stanowisku kierownika placówki,

umów o pracę, które odwołująca zawarła z rehabilitantami, dowodu z zeznań świadków inspektora kontroli ZUS, księgowej fundacji, architektów z którymi ubezpieczona prowadziła konsultacje i wolontariuszy których rozliczała, rozważyć możliwość dopuszczenia dowodu z opinii biegłego neurologa.

Sąd Okręgowy ponownie rozpoznając sprawę przesłuchał odwołującą, D. G., wezwał w charakterze świadka G. D. (księgową fundacji); P. O. (architekta), J. D.

(wolontariusza); M. T. (1) (lekarza) dopuścił dowód z opinii biegłego neurologa W. Z..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w toku postępowania wnosił o oddalenie odwołania oraz zgadzał się z opinią biegłego sądowego lekarza neurologa W. Z..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Od 5 stycznia 1997 roku do 31 sierpnia 2000 roku ubezpieczona pracowała w (...) Sp. z o.o. jako kierownik działu handlowego. Następnie od 1 sierpnia 2005 roku do 31 sierpnia 2006 roku A. S. (1) pełniła obowiązki asystenta prezesa w spółce – (...) Sp. z o.o. w W..

W trakcie trwania tego zatrudnienia korzystała z urlopu bezpłatnego w wymiarze

35 dni, wcześniej od 20 czerwca 2005 r. - pobierała zasiłek chorobowy

oraz świadczenie rehabilitacyjne od 1 stycznia 2006 roku do 16 czerwca 2006 roku. Jej wynagrodzenie w tej spółce wynosiło 1000 zł. netto. W dniu 15 września 2006 roku A. S. (1) zawarła umowę o pracę z Fundacją (...). Uchwałami nr 1 i 2 z 14 września 2006 roku zarząd Fundacji (...), postanowił z dniem 15 września 2006 roku uruchomić nowe placówki i powołać odpowiednio ich kierowników: „Odnawialne źródła energii”- D. G.

(prezes fundacji), „Pomocy chorym na (...)” - A. S. (1) oraz „Pomocy (...)” - R. B.. Wcześniej A. S. (1) współpracowała z Fundacją na zasadach wolontariatu na umowach zlecenia. Następnie w dniu 21 września 2006 r. została ponadto powołana do składu zarządu fundacji. Z chwały zarządu o powołaniu placówki wynika jej zakres obowiązków. Jej bezpośrednim przełożonym był prezes zarządu. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych A. S. (1) wpłynęło do ZUS w dniu 25 września 2006 roku. Z zaświadczenia płatnika składek ZUS wynikało, że płatnik wypłacił wynagrodzenie A. S. (1) za czas orzeczonej niezdolności do pracy za następujące okresy: od 22.09.2006 r. do 29.09.2006 r.;

od 25.10.2006 r. do 18.11.2006 r. W związku z tym, że placówka kierowana przez A. S. (1) okazała się chybionym pomysłem, uchwałą zarządu zlikwidowano tę placówkę, w drodze porozumienia stron z dniem 1 VI 2007 r. zmieniono umowę o pracę z ubezpieczoną w zakresie najmowanego przez nią stanowiska, z dotychczas zajmowanego na stanowisko kierownika Biura Fundacji. Pozostałe warunki pracy w tym płacy nie zostały zmienione. Do zmiany warunków umowy o pracę załączony został zakres obowiązków. W czasie, gdy przebywała na zwolnieniu lekarskim nikt nie przejął jej obowiązków, nikt poza prezesem zarządu jej nie zastępował. Z informacji Wydziału Rozliczeń Płatników Składek i Ubezpieczonych wynikało, że na dzień 08.02.2007 r. Fundacja posiadała zadłużenie z tytułu płaconych składek, A. S. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń od dnia 15.09.2006 r. - zgłoszenie wpłynęło dnia 25.09.2006 r. w czasie jej niezdolności do pracy (k- 5 akt organu). Z listy płac Fundacji wynikało, że za miesiąc wrzesień 2006 r. A. S. (1) otrzymała wynagrodzenie brutto 1.820 zł, za październik 6.240 zł, zaś za listopad 1040 zł. (k 69-73 akt organu).

W dniu 14 i 16 marca 2007 r. Inspektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę w Fundacji, w związku z wnioskiem z dnia 23 lutego 2007 r. Celem kontroli było potwierdzenie czy praca była faktycznie wykonywana przez pracownika A. S. (1), a także czy prowadzono dokumentację pracowniczą świadczącą o faktycznym nawiązaniu z pracownikiem stosunku pracy. Kontrola miała sprawdzić ponadto m.in. prawidłowość potrącania, obliczania i odprowadzania składek, oraz wydania zaświadczenia i zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń A. S. (1) (k 1-4 akt organu). Z protokołu kontroli wynikało, że w aktach osobowych A. S. (1) brak jest: świadectw pracy, zaświadczenia lekarskiego dopuszczającego do pracy na stanowisku kierownika placówki, zaświadczenia o przeszkoleniu w zakresie bhp i p.poż oraz zakresu obowiązków. Z zeznań prezesa Fundacji w toku kontroli wynikało, że zakres obowiązków został zawarty w uchwale o powołaniu placówki z tym, że nie został on jednoznacznie sporządzony dla A. S. (1). W dniu

21 maja 2007 r. decyzją nr (...) ZUS stwierdził nie podleganie od dnia 15 września 2006 r. przez A. S. (1) ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z Fundacją (...).

W dniu 11 lipca 2008 r. A. S. (1) wniosła odwołanie od w/w decyzji ZUS, które jest przedmiotem niniejszego postępowania sądowego (k 2-4).

Sąd Okręgowy zgodnie z zaleceniami Sądu Apelacyjnego przy ponownym rozpoznaniu sprawy w oparciu o ponownie przesłuchanie odwołującej,

D. G., zeznania świadków: G. D.

(księgowej fundacji); P. O. (architekta), J. D. (wolontariusza); M. T. (1) (lekarza prowadzącego odwołującą) oraz opinie biegłego neurologa W. Z. ustalił, iż fundacja działa od 2002 r. Działalność ta na początku była prowadzona w formie wolontariatu. Następnie fundacja zmieniała nazwę z Fundacji (...) na „Instytut Ochrony (...)”. W planach było, aby odwołująca rozszerzyła jej działalność. P. O. jako architekt przygotowywał projekt budynku fundacji. Choroba odwołującej spowodowała odłożenie projektu na później. Odwołująca miała znaleźć sprzęt na rehabilitacji np. wózki inwalidzkie, finanse na ten sprzęt. Miała też zajmować się dostosowywaniem pomieszczeń dla niepełnosprawnych. W czasie kiedy prezesem zarządu był D. G. odwołująca zatrudniona została na umowę o pracę na czas nieokreślony od 15 września 2006 roku z wynagrodzeniem 7 000 zł brutto. Uposażenie A. S. (1) było takie samo jak u innych osób na stanowiskach kierowniczych w fundacji. Zdaniem odwołującej było kierowanie placówką przeciw wykluczeniom społecznym. Ponadto w ramach obowiązków pracowniczych przygotowała wniosek o dofinansowanie ze środków UE. Projekt inwestycyjny realizowany przez fundację a finansowany z funduszy Unii Europejskiej wymagał poświęcenia w czasie 8 godz. pracy. Chodziło o stałe zatrudnienie pracowników, aby działanie fundacji miało charakter stacjonarny. Gdy odwołująca była niezdolna nie przyjęto nowego pracownika, a osoby zaangażowane w sprawę pomagały. Choroba odwołującej zbiegła się z oczekiwaniem na akceptację projektu w Urzędzie Marszałkowskim, był to okres zimowy i nie mogły być wykonywane żadne prace biurowe. (zeznania: P. G. k. 386; odwołującej k. 384; świadków P. O. k. 225 a.s.; J. D. k. 223 a.s.; G. D. k. 170 a.s.)

Ponadto Sąd Okręgowy w toku procesu ustalił, iż odwołująca od 2004 roku leczona była w Poradni P. Kliniki (...) w W.. Dwukrotnie była hospitalizowana we wrześniu 2006 r., po raz drugi z powodu rzutu choroby. Wówczas została przyjęta z typowymi objawami zespołu mózdkowego,

z zaburzeniami widzenia, zawrotami głowy – były to objawy o charakterze obiektywnym, w punktacji od 0 do 10 stan określony był na 3. W skali (...) 3 to łagodna postać choroby. Odwołująca mogła pracować także w czasie hospitalizacji, bowiem jej stan neurologiczny nie wykluczał normalnego funkcjonowania w życiu. Tylko względy medyczne powodują, że w razie rzutu jednak trzeba podać sterydy i zatrzymać w tym celu pacjenta w szpitalu. Zaburzenia których doznała odwołująca były odwracalne po okresie pogorszenia nastąpiła remisja objawów, a odwołująca powróciła do normalnego stanu. Od początku choroby korzystała ze zwolnień lekarskich, zaś po powrocie wracała do swoich obowiązków. (zeznania świadka lekarza prowadzącego odwołującą M. T. (2) k. 383-384 a.s.)

W ocenie biegłego neurologa W. Z., który ostatecznie na rozprawie w dniu 26 lutego 2013 r. sprecyzował swoją opinię przedstawiona dokumentacja medyczna nie jest kompletna. Brak jest dokładnej oceny stanu neurologicznego i możliwości psychofizycznych w aspekcie zdolności do pracy odwołującej, ponieważ aktualne badanie A. S. (1) odnoszące się do okresu sprzed 7 lat (tj. 2006 rok) nie dałoby niczego. W ocenie biegłego w tym zakresie lekarz prowadzący byłby najbardziej kompetentny w zakresie przedstawienia stanu zdrowia w którym znajdowała się odwołująca w 2006 roku.

(opinia biegłego k. 245, 264, 355 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych i aktach sprawy sądu I i II instancji, na podstawie opinii biegłego sądowego W. Z. oraz zeznań wszystkich świadków (zeznania: P. G. k. 386; odwołującej k. 384; świadków P. O. k. 225 a.s.; J. D. k. 223 a.s.; G. D. 170 a.s. M. T. (2) k. 383-384 a.s.) Wiarygodność załączonych dokumentów i zeznań nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego też Sąd Okręgowy uznał je za autentyczne oraz nie budzące wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie A. S. (1), D. G. od decyzji z dnia 21 maja 2007 roku nr (...) zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślić należy, że Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu ustalił jakie czynności odwołująca w spornym okresie oraz po powrocie z kolejnych zwolnień lekarskich wykonywała. Zdaniem Sądu Okręgowego spójne są zeznania świadków w sprawie wykonywania pracy przez skarżącą. Niewątpliwie szczegółowe zeznania świadka P. O. - architekta, z którym odwołująca rozmawiała o projekcie architektonicznym dla fundacji oraz wolontariuszki J. D., potwierdziły świadczenie pracy dla Fundacji (...). Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż odwołującej podlegali wolontariusze, którzy na stałe pomagali w pracach fundacji. Tym samym Sąd Okręgowy uznał, iż została spełniona przesłanka osobistego świadczenia pracy w sposób ciągły.

Ponadto Sąd Okręgowy na podstawie biegłego sądowego neurologa oraz zeznań świadka – lekarza prowadzącego M. T. (1) ustalił, iż odwołująca mogła pracować także w czasie hospitalizacji – stan neurologiczny nie wykluczał normalnego funkcjonowania w życiu. Ponadto biegły sądowy neurolog ostatecznie precyzując swoją opinię W. Z. uznał, iż w ocenie biegłego w zakresie oceny stanu zdrowia w którym znajdowała się odwołująca w 2006 r. najbardziej kompetentny w tym zakresie byłby lekarz prowadzący. Sąd Okręgowy uznał opinię biegłego sądowego za wiarygodny dowód w sprawie i podzielił ustalenia oraz wynikające z nich wnioski. Sąd Okręgowy ocenił opinie biegłego jako rzetelną, fachową i obiektywną. Została bowiem ona sporządzona przez lekarza o specjalizacji odpowiadającej schorzeniom zdiagnozowanym u wnioskodawczyni, posiadającym bogatą wiedzę medyczną oraz znaczne doświadczenie zawodowe. Ponadto Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadka – lekarza prowadzącego M. T. (1) w zakresie oceny stanu zdrowia odwołującej. W ocenie Sądu opinia lekarza prowadzącego zawiera kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu zdrowia wnioskodawczyni i uwzględnia wpływ rozpoznanego u niej schorzenia na zdolność do pracy, jednocześnie zawiera przekonujące uzasadnienie w zakresie rozpoznanych schorzeń oraz przyczyn w oparciu o wyniki badań odwołującej się, zaświadczenia o stanie zdrowia i informacje o przebytych leczeniach.

Sąd Okręgowy podkreśla, że opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi rozeznanie i zrozumienie dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. Biegły zachowuje niezawisłość co do merytorycznej treści opinii, co zapewnia prawidłową rolę tej opinii w postępowaniu sądowym (orz. Sądu Najwyższego z 7 stycznia 1997 r., I CKN 44/96, niepubl.). Według wyroku Sądu Najwyższego z 14 marca 2007 r., III UK 130/06, LexPolonica nr 1871267 (OSNP 2008, nr 7-8, poz. 113) opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii. (tak postanowienie SN 2000.11.27. I CKN 1170/98 OSNC 2001 nr 4 poz. 84) Niewątpliwie w niniejszej sprawie opinia biegłego neurologa jednoznacznie wyjaśnia, że w zakresie oceny stanu zdrowia w którym znajdowała się odwołująca w 2006 r. najbardziej kompetentny w tym zakresie byłby lekarz prowadzący.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie możliwym było oparcie rozstrzygnięcia w oparciu o opinię biegłego neurologa oraz zeznania w charakterze świadka – M. T. (1), która rzeczowo wyjaśniła stan zdrowia odwołującej oraz wskazała, że odwołująca mogła pracować także w czasie hospitalizacji a jej stan neurologiczny nie wykluczał normalnego funkcjonowania w życiu. W ocenie Sądu Okręgowego w tej sytuacji opinia powołanego biegłego neurologa, zeznania świadków oraz stron dostatecznie wyjaśniły sporne kwestie.

Wobec powyższego Sąd na mocy art. 477 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego.